

SVET MARIANSKEJ BRIDLICE

V roku 2005 bolo v Marianke pri čistení pivnice za III. kaplnkou v Marianskom údolí znovuobjavené opustené, približne 300 rokov staré, podzemné banské dielo na bridlicu. Vznikla myšlienka vytvoriť v jeho ústí stálu banskú expozíciu, ktorá by prezentovala takmer zabudnutú históriu ťažby a spracovania bridlice v Marianke. To bolo podnetom na založenie Spolku Permon Marianka v roku 2006. Banské dielo dostalo názov Bridlicová štôlna v Marianskom údolí. V roku 2014 sa podarilo Spolku Permon Marianka pred štôľňou vybudovať portál, za ktorým bola vo vstupnej pivnici vytvorená Miniexpozícia ťažby a spracovania bridlice v Marianke. V nej členovia spolku prezentujú návštevníkom históriu ťažby bridlice v Marianke, výrobky z nej, fotografie z neprístupnej štôľne, ukážku pokrývania, osekávania a strihania bridlice, poskytujú možnosť vyskúšať si písanie griflíkom na školskú písaciu bridlicovú tabuľku, či výrobu bridlicových srdiečok.

Okrem Miniexpozície ťažby a spracovania bridlice v Marianke Spolok Permon Marianka vybudoval v lokalite Panský les, na okraji Marianky, Kaplnku svätej Barbory (2010), informačnú tabuľu Slovenskej banskej cesty (2011) a doplnil na pôvodných koľajniciach aj banský vozík (2018). V rámci rezbárskych sympózií (2019, 2021) slávnostne uvítal do života sochu dreveného permoníka a banskej klopáčky so striedkou pokrytou bridlicou, ktoré sú umiestnené na Námestí 4. apríla v Marianke. Medzi tradičné každoročné podujatia Spolku Permon

Marianka patria Otvorenie sezóny Miniexpozície ťažby a spracovania bridlice v Marianke, Noc múzeí a galérií a Deň obetí banských nešťastí. Najdlhšiu tradíciu z podujatí má Výstava húb, ktorej 16. ročník spolok organizoval v roku 2021. Na záver roka to býva Svätobarský sprievod, kde sa za svetla banských lúčň hodnotia spolkové aktivity a uzatvára sezóna Miniexpozície ťažby a spracovania bridlice v Marianke. V rokoch 2009, 2016 a 2017 Spolok Permon Marianka zorganizoval odborné semináre s medzinárodnou účasťou o bridlici. Ich súčasťou bola aj ukážka pokrývania strechy bridlicou, prezentácia starého banického náradia nájdeného v Bridlicovej štôľni v Marianskom údolí a prezentácia výrobkov z medi vyrobených v bývalých Medených hámroch pri Borinke. Výsledky výskumu a aktivít členovia spolku prezentovali okrem Marianky aj v Banskej Štiavnici, Modre, Pezinku, Malackách, v Budišove nad Budišovkou, v Prahe a inde, ale aj v množstve periodík a v rozhlase.

Spolok Permon Marianka v roku 2011 vydal publikáciu „Čierny mramor z Marianky alebo po stopách slávnej ťažby mariátskej bridlice“ a v roku 2019 monografiu „Veľká kniha o marianskej bridlici“. V roku 2017 nakrútil 21-minútový dokumentárny film „Putovanie za marianskou bridlicou“.

Teraz prichádza Spolok Permon Marianka s putovnou výstavou „Svet marianskej bridlice“.

Spolok Permon Marianka je partnerom Geoparku Malé Karpaty. Spolupracuje so Spolkom pre montánny výskum, organizáciami a jednotlivcami pôsobiacimi v Krajine bridlice v Českej republike, Malokarpatským baníckym spolkom a Neziskovou organizáciou Barbora.

E-mail: spm@marianka.eu

Spolok Permon Marianka, Družstevná 4, 900 33 Marianka
Tel.: +421 903 956 447

Web: www.marianka.eu

FB: www.facebook.com/bridlica

Názov výstavy:

SVET MARIANSKEJ BRIDLICE – putovná výstava

Autori textov: Radovan Bednár, Silvia Bednárová, Jozef Král, Roman Lehotský, Ján Madarás, Peter Ondrus, Dušan Plašienka, Ján Sand, Ján Schlögl

Autori fotografií: Elena Bachledová, Radovan Bednár, Miroslav Klaučo, Jozef Král, Roman Lehotský, Alexander Lukeneder, Ján Madarás, Peter Ondrus, Ivan Paška, Albert Russ.

Zostavil: Roman Lehotský

Grafická úprava: Adrian Ferda

Vydal: Spolok Permon Marianka, 2021

Vydané s finančnou podporou obce Marianka.